

73

29. des.

Lög nr. 48 27. júní 1925 og lög nr. 116 19. desember 1933 eru úr gildi numin.

3. gr.

4. gr.
Lög þessi öðlast gildi 1. janúar 1935.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 29. desember 1934.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Eysteinn Jónsson.

74

29. des.

L Ö G

um síldarútvegsnefnd, útflutning á síld, hagnýtingu markaða o. fl.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Stofna skal síldarútvegsnefnd, skipaða 5 mönnum og 5 til vara. Sameinað Alþingi kýs 3 menn hlutfallskosningu, Alþýðusamband Íslands einn, og einn skal kosinn af síldarútvegsmönnum, eftir reglum, er atvinnumálaráðherra setur. Varamenn skulu kosnir og tilnefndir á sama hátt. Atvinnumálaráðherra skipar formann úr hópi hinna þingkosnu nefndarmanna. Kosningin gildir til þriggja ára, en skipun formanns til eins árs. Nefndarmenn eða varamenn þeirra skulu allir dvelja á Siglufirði yfir síldveiðitímann. Nú vanrækir aðili að tilnefna mann í nefndina, og skipar þá ráðherra mann í hans stað. Nefndin getur ráðið sér fulltrúa til að annast dagleg störf, svo og aðstoðarfólk eftir því sem nauðsyn krefur. Laun nefndarmanna ákveður ráðherra, og greiðast þau úr rikissjóði.

2. gr.

Síldarútvegsnefnd hefir með höndum úthlutun útflutningsleyfa, veiðileyfa til verkunar, söltunarleyfa á síld og löggildir síldarútflytjendur. Hún skal gera

ráðstafanir til þess, að gerðar séu tilraunir með nýjar veiðiaðferðir og útflutning á sild með öðrum verkunaraðferðum en nú eru tíðkaðar. Hún skal hafa forgöngu um markaðsleit og tilraunir til að selja sild á nýja markaði og annað það, er lýtur að viðgangi sildarútvegsins.

Til þess að standast kostnað af þessum störfum nefndarinnar, getur sildarútvegsnefnd ákveðið, með samþykki ráðherra, að greitt verði í sérstakan sjóð 2% — tveir af hundraði — af andvirði seldrar sildar. Sjóði þessum má eingöngu verja í þágu sildarútvegsins. Nú verður sjóður þessi svo mikill, að öruggt þyki, og getur þá sildarútvegsnefnd ákveðið, að fengnu samþykki ráðherra, að endurgreiða úr honum til sildareigenda í réttu hlutfalli við verðmagn seldrar sildar.

3. gr.

Enginn má bjóða til sölu, selja eða flytja til útlanda saltaða sild eða verk- aða á annan hátt, sem veidd er af íslenskum skipum eða í íslenskri landhelgi, eða verkuð hér á landi eða lögð á land verkuð, nema með leyfi sildarútvegsnefndar. Eigi má afgreiða farmskirteini fyrir sildarsendingum, að ísaðri sild undanskilinni, til útlanda, nema slíkt leyfi liggi fyrir. Leyfi til útflutnings á sild skulu aðeins veitt þeim, sem fengið hafa löggildingu sem sildarútflytjendur. Þó getur nefndin veitt undanþágu fyrir smásendingum af millisild.

4. gr.

Sildarútvegsnefnd löggildir sildarútflytjendur, ákveður tölu þeirra og löggildingartíma.

Til þess að geta fengið löggildingu sem útflytjandi, skal hlutaðeigandi fullnægja ákvæðum laga nr. 52 27. júní 1925, um verzlunaratvinnu, ef um einstakling er að ræða, eða ef um félag er að ræða, að vera skrásett lögum samkvæmt sem hlutafélag, samvinnufélag eða sölusamlag sildarframleiðenda, opið öllum sildarframleiðendum, enda ráði umsækjandi yfir því lágmarksmagni sildar, er nefndin ákveður.

Nú hefir sölusamlag sildarframleiðenda eða samvinnufélag umráð yfir 75% af sildarframleiðslu landsmanna, eða sama hundraðshluta af sild, sem verkuð er með sérstakri verkunaraðferð, og getur sildarútvegsnefnd þá ákveðið að veita því útflutningsleyfi fyrir jafnháan eða hærri hundraðshluta af sildarframleiðslunni eða þeirri sérverkuðu sild, er það hefir umráð yfir, enda sé þá æðsta vald í félagsmálum hjá félagsfundum og atkvæðisréttur félagsmanna miðist eigi nema að nokkru leyti við sildarmagn, svo að enginn þeirra geti farið með meira en $\frac{1}{20}$ af atkvæðamagni félagsins fyrir sjálfan sig og aðra á fundum þess.

5. gr.

Þeir, sem samkvæmt 4. gr. fá löggildingu nefndarinnar sem útflytjendur, verða að skuldbinda sig til að hlíta fyrirmælum hennar um framboð og lágmarksverð á sild, sem seld er til útlanda, um skiptingu markaðsstaða, útflutningstíma, afhendingu gjaldeyris og annað það, sem nefndin setur að skilyrði

74 fyrir veitingu útflutningsleyfa samkv. lögum þessum. Með reglugerð má ákveða, 29. des. að sildarútflytjendur skuli skyldir að taka sild til sölu af framleiðendum, gegn hæfilegri hámarksþóknun, enda sé sildin markaðshæf vara, og annað það, sem greiðir fyrir því, að allir sildarframleiðendur njóti sem fyllsts jafnréttis um sölu framleiðslu sinnar.

6. gr.

Útflytjendur eru skyldir að gefa nefndinni allar upplýsingar, sem hún óskar, um allt, sem snertir sölu og útflutning sildar, og hefir nefndin frjálstan aðgang að verzlunarbókum og skjölum þeirra hér að lútandi. Nefndin er bundin þagnarheiti um viðskiptamál útflytjenda, er hún verður áskynja um á þennan hátt.

• 7. gr.

Nú verður það nauðsynlegt, að dómi sildarútvegsnefndar, til þess að tryggja gæði sildar eða sölu á sildarframleiðslu landsmanna, að takmarka veiði, og er nefndinni þá heimilt að ákveða, hvenær söltun megi hefjast, svo og að takmarka eða banna söltun um skemmri eða lengri tíma og ákveða hámark söltunar á hverju skipi.

8. gr.

Sildarútvegsnefnd úthlutar veiði- og verkunarleyfum. Allir sildarútgerðarmenn skulu fyrir þann tíma, er nefndin ákveður, sækja um veiðileyfi fyrir skip sín. Skal í leyfisbeiðninni tilgreina tölu skipa, stærð og einkennistölu og áætla afla til verkunar. Ennfremur skal skýra frá, hjá hvaða saltanda og hvernig sildin skuli verkuð, svo og hver hafi sildina til sölumeðferðar.

Allir sildarsaltendur skulu fyrir sama tíma sækja um verkunarleyfi til nefndarinnar og skýra frá, hve margar tonnur hvernig tegundar þeir óska að verka og af hvaða skipum.

Hver saltandi, er söltunarleyfi fær, er skyldur að hlíta fyrir mælum nefndarinnar um hámark verkunargjalds á hverja tunnu, sem hann saltar fyrir útgerðarmenn, og um ábyrgð á sildarverkuninni.

Allir sildarframleiðendur eru skyldir að láta nefndinni í té þær upplýsingar, sem hún krefst og stuðlað geta að því, að veiðinni verði hagað eftir söluhorfum, og skulu þeir hlíta fyrir mælum hennar í þeim efnum, en skylt er nefndinni að hafa um þetta sem nánasta samvinnu við sildarframleiðendur. Skýrslur um veiði og verkun skal gefa nefndinni daglega.

9. gr.

Ráðherra setur með reglugerð nánari fyrir mæli um framkvæmd undanfandi ákvæða, svo sem að hver sildareigandi beri ábyrgð á gæðum sinnar sildar, ákvæði um jafnaðarverð á sild sömu gæða, umboðslaun til að standast kostnað við sölu og öll þau atriði önnur, er hann telur þurfa.

10. gr.

Brjótí löggiltur útflytjandi ákvæði laga þessara eða reglugerða, sem settar eru samkvæmt þeim, getur sildarútvegsnefnd svipt hann löggildingu og kært hann til fjársekta.

74

29. des.

11. gr.

Nú telur ríkisstjórnin og sildarútvegsnefnd, með tilliti til markaðslanda og innanlandsástands, að betur muni notast útflutningsmöguleikarnir með því að taka upp einkasölu á sild, og getur ríkisstjórnin þá, með samþykki sildarútvegsnefndar, ef félag sildarframleiðenda, sem uppfyllir ákvæði 3. málsgr. 4. gr., æskir þess, veitt því um ákveðinn tíma einkarétt til að selja og flytja sild til útlanda, enda séu þá framkvæmdarstjórar tveir, og tilnefni sildarútvegsnefnd annan þeirra.

Sé slíkur félagsskapur sildarframleiðenda eigi til eða sildarútvegsnefnd mæli eigi með því, að honum sé veittur slíkur einkaréttur, getur ríkisstjórnin falið sildarútvegsnefnd einkasölu á sild til útlanda, enda komi samþykki nefndarinnar til. Ræður þá sildarútvegsnefnd tvo framkvæmdarstjóra til þess að annast sildarsölu og gerir aðrar þær ráðstafanir, sem nauðsyn krefur. Skal með reglugerð, er atvinnumálaráðherra gefur út, ákveða fyrirkomulag einkasölnnar, verksvið framkvæmdarstjórnar og annað það, er leiðir af ákvæðum þessarar greinar.

Sé sildarútvegsnefnd falin einkasala á sild, telst kostnaður við störf hennar með rekstrarkostnaði einkasölnnar.

12. gr.

Brot gegn lögum þessum og reglugerðum, settum samkvæmt þeim, skulu sæta meðferð almennra lögreglumála og varða sektum, allt að 200000 krónum, nema þyngri refsing liggi við samkvæmt öðrum lögum.

13. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amalíuborg, 29. desember 1934.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Haraldur Guðmundsson.